

Istennek titkos belső ösztöne által Spanyol Országból Roma Városába hivattatván Calasantius Josef, ott az Ahitatos Oskoláknak Szerzetet felállította olyl véggel: hogy még az el-hagyattatott szegény gyermeketskék-is Istenes fenytékben, és egyébb szükséges tudományokban ingyen fel-neveltettnenek. Vette észre, sőt érzette az Anyaszentegyház, tapasztalták sok külsos, és mező Városok melly hasznos vólna az ilyen oktató Szerzet, mind Lelkek üdvösségére, mind az igaz hitnek öregbítésére, mind pediglen a' rossz erköltsoknek ki-irtására.

BUZGÓ AHITATOSSÁG 1758

bolt.piarista.hu

Rajtad nyúlik!

[Worship Fully]
[Spend Less]
[Give More]
[Love All]

**ADVENT
CONSPIRACY**

www.adventconspiracy.org

A börtön ablakába...

Hányszor megkapta már ezt a dalt a piarista iskola! A váci szerenádon előre lehetett tudni, hogy ez lesz a nagy sláger. És ha az iskola hétszer megkapja a börtönt mint állítmányt, akkor a kollégium hetvenszer hétszer. Azért ragadtam billentyűzetet ebben a kései órában – miközben épp őrzöm a békésen (vagy inkább zaklatottan) alvó diákok álmát – hogy védelmére keljek a kollégiumnak, és próbáljak beszámolni a dolgok ellentétes állásáról.

Nagyon sokat lehetne írni a kollégiumról – általában. Feltételezem, hogy a kedves olvasót inkább az ideai tanév újdonságai érdeklik, de azért hadd mondjak el egy általános észrevételt is. A kollégista-prefektus kapcsolat eléggé különbözik a tanár–diák kapcsolattól. Ugyanis a prefektus délutántól egészen másnap reggelig ott van azokban a fontos időszakokban, amit más diákok jó esetben a családjukkal töltenek: a fekvés és az ébredés, a reggeli és a vacsora alkalmai, vagy amikor közlekedünk az íróasztal és a szoba személyes tereiben. Ezek a helyek és alkalmak a kollégiumban is meghozzák a családi gesztusokat.

Pár évvel ezelőtt egy adventi meghívás alkalmából jártam az Egri Érseki

Kollégiumban. Ez egy „iskolafüggetlen” kollégium, több helyről is járnak ide diákok. A lakhatás valamivel zsúfoltabb, mint nálunk, és érdekes módon ott az éjszakai tanulás intézményi támogatást élvez. A fiúk szerint az ottani kolesz egyik fő erénye a fegyelem. A kollégiumi vezető ugyanis előzőleg a katonaságnál dolgozott, és ebből sok minden érződik is, például, hogy a prefszobában állandóan van egy-két gyerek, aki jelenti a távozást, az érkezést vagy valamilyen aktivitás megkezdését. És ott ez a természetes. Nyilván azok, akik annak előtte káoszban éltek – szétesett a napi-rendjük, éjszakába nyúlóan a gép előtt ültek, illetőleg nem volt mellettük egy felelős személy – jobban értéklik ezt a fajta fegyelmet (és figyelmet), s nem mondják azt, hogy a kolesz egy börtön.

A mai világ rendkívül fegyelmezetlen. A szabadság megáll azon a nagyon egyszerű szinten, hogy „miért nem csinálhatom azt, amit akarok”. Ha valaki ezt a szemléletet követi, szép lassan egyedül marad, mert semmihez sem hajlandó alkalmazkodni, az igazsághoz sem. A rend tehát arra is jó, hogy megtanuljunk alkalmazkodni egymáshoz. Reggel például nem lehet még két percig tetvézskedni a szobában, mert az a többiek beengedését hátráltatja, akik pontosan el tudtak készülni a felöltözéssel. Ahhoz, hogy valamit közösen végezzünk el, mindig is kihívást jelent önzőségünkkel, kényelmünkkel szemben. (Erről biztos tudnának mesélni a szalagavatások, amikor a tánc-formációkat tanulták. De a szép eredmény miatt mégiscsak megérte.) Ugyanez a helyzet pl. a laptop-használattal. Akárhon is hű-

zom meg a határokat, lesz akinek túl szűkös lesz, és nyűszíteni fog. Természetes, hogy a konfliktus mindig a határokon alakul ki. De ettől még nem szabad a határokat felszámolni. Nálunk, a koleszban a harmadik stúdió után (19:45) már nem lehet a laptopot használni. Akkor ez most börtön? A börtönben ilyenkor biztos lehetne filmet nézni. Legalább lefoglalják magukat az elítéltek, és addig sincs velük gond. „Érted? Érted!”

A november 12-i nyíltnapon elég sokan voltak, akik a kollégium iránt érdeklődtek. (Megjegyzem, a kollégium elsősorban azok számára biztosít elhelyezést, akik az iskolától való távolság miatt nem tudnának eleget tanulni, nem pedig azok számára, akik csak az állandó noszogatás és idegbaj ellenében hajlandók dolgozni. Mottó: „Te ne olyan légy, mint a talicska, amely csak addig halad, amíg tolják.”) Tehát a nyílt nap. A látogatókat általános meglepedés töltötte el, ahogy az vendégségben lenni szokott. A legösszintébben mégis akkor csillogtak a szemek, amikor a kedd és szerda esti csoportos imáról beszéltem. Azt hiszem, ez a program nagy értéke a koleszunknak. Adott napokon fekvés előtt kb. fél órát (néha negyvenöt percet) 15 fős csoportokban töltünk az intézmény különböző helyszínein (könyvtár stb.), és rövid imával keretezve valamilyen témáról beszélgetünk. Persze annál hangulatosabb egy-egy ilyen csoport, minél inkább nyitottak a csoporttagok egymásra: elmondják és meghallgatják egymás gondolatait, élményeit. Nagyon remélem, szeretném, hogy ez a program egyre inkább egy nyugodt, családi zárása legyen a napnak.

„A rács mögött az élet olyan lassan múlik el, / Egy csavargó dalától tán vidámbb leszel.” – hogy a régi slágernél maradjak. És tényleg, milyen kevés elegendő ahhoz, hogy vidámbb legyünk. A másik embertől a kevés is elegendő tud lenni ahhoz, hogy vidámbb legyünk: egy dal, egy mosoly, egy kis figyelmesség.

Keserű György SP
kollégiumi igazgató

A SZEPICIPRESS jelenti

Aközépiskolai írásbeli felvételi vizsgára jelentkezés határideje 2011. december 12. hétfő. A szegedi piarista iskolába jelentkezéshez a jelentkezési lapot vagy közvetlenül a mi gimnáziumunkba kell beadni, vagy azon középiskolák egyikébe, amelyek a hatévfolyamos és négyévfolyamos tanulók számára is szerveznek felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgát.

Patrocinium alkalmából iskolánk honlapjára felkerült az összes eddig megjelent lapszámunk. 2003 óta összesen 79 Piár Futár jelent meg.

Eladó egy ágyneműtartós kanapé + 2 db fotel. Érdeklődni a +36-70-200-56-96-os telefonszámon lehet.

PIÁRFUTÁR a szegedi piaristák lapja – Megjelenik havonta – Lapengedély száma: 2.2.4/1513/2003. – KIADÓ Dugonics András Piarista Gimnázium a Dugonics András Alapítvány támogatásával. Szám-laszám: 10402805-28012423-00000000 – FELELŐS KIADÓ Papp Attila – SZERKESZTŐ Mészáros Ferenc – KORREKTÚRA Mészárosné Szabó Tünde – NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS Férc Szemes Áron – SZERKESZTŐSÉG 6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14., Tel: 62/549-090, Elektronikus levél cím: piarfutar@szepi.hu – NYOMÁS Planet Corp. Szolgáltató Kft. 6771 Szeged, Makai út 4. – Kizárólag belső terjesztésre.

A merész Kalazancius

A Piarista Rend Konstitúciója, vagyis Szabályzata – vagy úgy is mondhatnánk, alkotmánya, a következő szavakkal kezdődik: „A piarista szerzetes család alázatos és hálás lélekkel azt vallja önmagáról, hogy ő Istennek és Kalazanci Szent József szerencsés kezdeményezésének és kitartó türelmének műve.” Az eredeti latin szöveg így szól: „semetipsam operam Dei felicisque ausus constantisque patientiae Sancti Iosephi Calasancii agnoscit”. Szerencsés kezdeményezésről és kitartó türelméről hallunk. Sőt az eredeti szöveg még erősebben fogalmaz: szerencsés *ausus*-ról, bátorságról, vakmerőséggel határos merészségről beszél. Miben is állt Kalazanci Szent József merészsége? A Konstitúciók következő, második pontja eligazít e téren, amikor így jellemzi rendalapítónkat: „az idők jeleinek szerencsés értelmezője” – „felix interpretes”, ahogyan az eredeti szöveg mondja. E néhány szó által most már minden rendelkezésünkre áll, hogy egyben lássuk Kalazanci Szent József nagyságát: az idők jeleinek értelmezése, merészség és kitartó türelem.

Rendalapítónk, akinek köszönhetjük, hogy most együtt vagyunk, éles szemmel, pontosan látta meg azt, hogy mire van szükség korának társadalmában. Párbeszédbe lépett a társadalmi környezetben megjelenő hiánnyal, szükséggel. Nem utasította el azt, mint olyasvalamit, ami idegen lenne az ő finom selyemreverendájától. Hagyta, hogy a szegény gyerekek elhanyagolt állapota provokálja őt, kihívja kényelmes helyzetéből, kérdőre vonja őt. Nem volt eleve adott válasza, útnak indult ezekkel az elhanyagolt gyerekekkel együtt. Azért tudott útnak indulni, mint Ábrahám vagy a Szentírás más nagy zárándokai, utazói, mert a szociális környezet számára Isten hívásának helye volt. Ki tudta hallani a gyerekricsajból Isten csendes szólítását. Interpret, vagyis értelmező, fordító, tolmács volt Kalazancius. Az isteni szólításra, hívásra nagyon gyakorlati választ adott: tanítani kell e gyerekeket, s meg kell szervezni e tanítás rendszerezett, fenntartható folyamatát, iskolát kell létrehozni számukra.

„*Ausus*”: bátorság, merészség. Mérédek, merész volt Kalazancius kezdeményezése. Piszkálta korának úri társadalmát – világi s egyházi urakat egyaránt. Nem akart ő borsot törni senki orra alá, de váltalta, hogy evangéliumi kezdeményezése

botránykővé lehet. Tisztában volt azzal, hogy tevékenysége sérti mások kényelmes érdekét, de biztos volt abban is, hogy csak a körülményekre adott krisztusi választással lehet egy testvéribb, emberségebb – végül is krisztusibb – társadalmat előmozdítani. Bátor volt, tudott szembenézni konfliktusokkal, lehetetlen helyzetekkel. S harcolt, küzdött azért a kezdeményezésért, amelyet Istentől származónak ismert fel.

„Kitartó türelem”: Kalazanci Szent József újra és újra erre biztatta rendtársait, az iskolában tanító kollégáit is: „Legyetek türelmesek!” „Legyetek türelmesek!” S a piarista irodalom később egyértelműen kalazanciusi erénynek nevezi a türelmet. Türelmes volt rendalapítónk, nemcsak az osztályteremben, a diákokkal való kapcsolatában, hanem rendje ügyeinek intézésében is, rendtársaival való találkozásában is. S kitartó, türelmes volt abban is, ahogyan az Istentől kapott hívást lépésről lépésre, azt is mondhatnánk, szinte konok módon váltotta életre. S bár olykor kínálkoztak könnyebb megoldások, bár néha felül kellett vizsgálnia korábbi döntéseit, mégis türelmesen kereste az eredeti hívásra adható legjobb megoldást.

A tény, hogy ma itt együtt lehetünk, annak a jele, hogy Kalazanci Szent József helyesen, ügyesen értelmezte korának jeleit, s megfelelő választ adott rájuk. De többet is felfedezhetünk ennél. Az a tény, hogy ma itt együtt vagyunk, annak is a jele, hogy Kalazancius olyan ajándékot kapott Istentől, amely meghaladja az ő személyét, amelynek nem kizárólagos címzettje ő, nem birtokolja azt, hanem befogadja, hogy aztán másoknak is továbbadja. Vagy még pontosabban: ő befogadta ezt az ajándékot, hogy aztán mások is, akiket hasonló ajándékkal lep meg Isten, az ő példáját követve be tudják fogadni ezt – a most már nekik is szóló – személyes ajándékot. Már Kalazancius életében többen voltak, akik felfedezték ezt, s közösségre léptek vele. S milyen sokan fedezzük fel ma is, hogy amikor Kalazanciusról hallunk, valami a mi szívünkben-lelkünkben is megmozdul, úgy érezzük, ismerjük Kalazancius – túl életének konkrét adatain, ismerjük őt, mert amikor róla hallunk, amikor arról hallunk, ami őt belülről igazán lelkesítette, akkor úgy érezzük, rólunk van szó. Úgy érezzük, konzseniálisak vagyunk vele, rokonlelkek vagyunk. Őt megismerve

magunkat ismerjük meg jobban. Az ő hívását közelebről megismerve a saját küldetésünket fedezzük fel egyre tisztábban.

S hadd mondjam el: ha ma valaki találkozik szeretne Kalazanci Szent Józseffel, akkor erre nincs más és nincs jobb lehetősége, mint Veletek találkozni. Ti vagytok azok, akikben Kalazanci Szent József ajándéka, az ő személye tovább él. Felhívás is ez számunkra: éljünk-neveljünk-tanítsunk úgy, hogy ha valaki ma találkozni szeretne Kalazanci Szent Józseffel, akkor ne legyen jobb lehetősége, mint velünk találkozni.

Kedves Kollégák, a piarista iskolák tagjaiként mindnyájan arra kaptunk meghívást és megbízást, hogy folytassuk, váltsuk valóra az iskola- és rendalapító Kalazancius tervét. Arra kaptunk megbízást, hogy nézzük, vizsgáljuk a körülöttünk lévő világot, valóságot Kalazancius szemével, s tekintünk a társadalomra, tekintünk diákjaink arcára, személyére kalazanciusi szemmel. S tegyük fel azt az egyszerű kérdést: Mire van ma itt szükség? Mit látna meg most Kalazanci Szent József itt? Milyen választ adna ő erre a valóságra, mit tenne ma ő itt ezekért a gyerekekért, fiatalokért?

Éppen idén ünnepeljük 300 éves évfordulóját annak, hogy rendtársaink a mai Magyarország területén, Veszprém városában megkezdték munkájukat. Ropant gazdag az az örökség, amely hordoz minket s amelyet mi is hordozunk. Visszatekintve erre a múltra, lenyűgöz minket az a frissesség, amellyel rendtársaink reagálni tudtak koruk adottságaira, s így a piarista iskolák az oktatás világának élvonalában kaptak helyet: népnyelvi oktatás, színjátzó körök, természettudományos oktatás, a cserkészlet bevezetése, s sorolhatnánk tovább. Úgy hiszem, akkor vagyunk igaz örökösei e szép, gazdag és kötelező hagyománynak, ha megszívleljük az egyik szentírástudós könyvének címét: „Csak aki változik, marad hű önmagához.” Alakulni, változni szeretnénk mi is, valahányszor úgy fedezzük fel, hogy így lehetünk hűek önmagunkhoz, elődeinkhez, Kalazanci Szent József eredeti intuíciójához. S az is biztos, hogy változnunk kell – gondolkodásunkban, cselekvéseinkben, kapcsolatainkban, ha hűek akarunk maradni.

Labancz Zsolt SP tartományfőnök

Elhangzott a megújult budapesti Piarista Központban november 18-án megtartott Piarista Pedagógiai Nap megnyitó beszédéeként.

Tanulmányi versenyek

Hagyományainkhoz híven 2011. október 27-én megrendezésre került iskolánkban a házi fordítóverseny. Angol, német, olasz és latin nyelvekből tesztelhetők tudásukat diákjaink, több esetben külön kategóriákra bontva értékeltük a lefordított műveket. Magyarosság és pontosság a két legfontosabb szempont, amit nézünk a javításnál, a szövegek kiválasztásánál pedig arra törekedtünk, hogy ne bonyolult nyelvtani szerkezetekkel kelljen megbirkóznia, sokkal inkább egy-egy odaillő szó megtalálása legyen a feladat. 87 dolgozatot javítottak a nyelvtanárok, köztük legalább 10 diákunk 2 nyelvből is indult. Köszönöm szépen a részvételt és a munkát mind a diákoknak, mind a nyelvtanároknak. Jövőre veletek ugyanitt!

Nagy Mariann

ANGOL:

7.-8.-oszt.

1. Heszler Bernát, 8.a
2. Boga Szabolcs, 7.a
3. Szabó Zsolt, 7.a

9.-10.-oszt.

1. Vida-Szűcs István, 9.a
2. Sági Bence, 10.a
3. Fülöp Imre, 10.a és Glaug Flórián, 10.b

Dicséretben részesül:

Kovács Dániel, 10.a és Sándorfi Kristóf, 10.a

11.-13.-oszt.

1. Halmi Pongrác, 13.b
2. Abt Dániel, 12.a
3. Molnár Vilmos, 13.b

MÁSODIK NYELVES ANGOL:

1. Oltványi László, 10.a
2. Varga Ádám, 10.a
3. Szebellédi Mátyás, 10.a

NÉMET:

Kezdők:

1. Bauer Dávid, 11.a
2. Jagicza Tamás, 10.a
3. Kovács Dániel, 10.a

Haladók:

1. Halmi Pongrác, 13.b
2. Lapu Árpád, 12.a
3. Oltványi László, 10.a

LATIN:

1. Kószó Dávid, 10.a
2. Ködmön Ádám, 9.a
3. Papp Sándor, 9.a

OLASZ:

1. Molnár Vilmos, 13.b és Abt Dániel, 12.a
3. Berta Ákos, 11.a

Az idei tanévben is megrendeztük a Dugonics András matematika-fizika háziversenyt. Ezen kétfős csapatok indulhattak három kategóriában (7-8, 9-10, 11-12. évfolyam). Egy óra alatt kellett 10-10 matematika és fizika tesztfeladatot megoldaniuk a résztvevőknek. Az október 20-án megtartott versenyen a következő eredmények születtek:

7.-8.-oszt.

Név	Mat	Fiz	Össz
1. Nagy Csongor - Tóth Ábrahám 7.a	41	36	77
2. Dóczy Balázs - Kisalbert Ákos 8.a	30	40	70
3. Dani Balázs - Fodor Martin 8.b	38	26	64
4. Dabis Máté - Fábrián Gellért 7.a	23	31	54
5. Heszler Bernát - Rácz Bertalan 8.a	21	30	51
6. Lassú Botond - Valkony Regő 7.a	16	35	51
7. Józsa Levente - Ritka József 7.a	17	21	38
8. Paragi Dominik - Urbán Balázs 7.b	25	11	36
9. Selmeczi Roland 8.b	10	20	30
10. Fejes Gábor - Nagy Martin 7.b	13	16	29
11. Andróczy Máté - Köröndi Bence 8.b	20	5	25
12. Baranyi Dávid - Kovács Dénes 7.a	19	6	25
13. Balogh Bence - Gonda Ábel 7.a	10	11	21
14. Kádár Balázs - Kovács Attila 8.b	5	15	20
15. Farkas Tamás - Halmi Adalbert 7.b	5	15	20

9.-10.-oszt.

Név	Mat	Fiz	Össz
1. Oltványi László - Valaczka Lukács 10.a	33	46	79
2. Bokor Dániel - Szekeres Tamás 10.b	37	40	77
3. Kószó Dávid - Sándorfi Kristóf 10.a	33	40	73
4. Sinkó Péter - Szebellédi Mátyás 10.a	32	30	62
5. Kiss Gellért - Müller Miklós 9.a	24	35	59
6. Menkó Tamás - Papp Sándor 9.a	29	29	58
7. Buka Dániel - Péty Dániel 9.b	27	21	48
8. Horváth Márton - Tombácz Zsolt 9.a	18	28	46
9. Kürtösi Róbert - Vida-Szűcs István 9.a	15	22	37

10. Körtvélyesi Áron - Palásti Csaba 10.b	9	27	36
11. Bakai Péter - Bauer József 9.a	5	30	35
12. Kis-Bicskei Márk - Paplogó Balázs 9.b	12	21	33
13. Kramer Peter Andre - Liska Áron 8.b	5	25	30
14. Takács Olivér - Török András 10.b	5	20	25

11.-13.-oszt.

Név	Mat	Fiz	Össz
1. Halmi Pongrác - Szabó Gergely 13.a	41	31	72
2. Kalocsai Tibor - Varró Péter 12.a	45	26	71
3. Horváth Benedek - Seres Imre 12.a	36	31	67
4. Bauer Dávid - Rácz Kristóf 11.a	33	27	60
5. Putóczky Ákos - Szupera Gergő 11.a	30	30	60
6. Novák Tamás - Simon Gellért 12.a	28	22	50
7. Fazekas Zoltán - Olgay György 11.a	26	20	46
8. Kopasz Kristóf - Stefán Máté 11.a	15	30	45

Matematika OKTV-n (II. kategória) a második fordulóba jutott tanulónk:

Kalocsai Tibor, Simon Gellért 12.a és Bauer Dávid 11.a.
Felkészítő tanáraik: Rozsinszky László és Horváth Tibor.

Közösségi szolgálat a piarista gimnáziumban

Atársadalom peremére szorult embereknek, fogyatékkal élőknek, hajléktalanoknak, időseknek segítenek, vagy más közösségi szolgálatot végeznek a szegedi Dugonics András Piarista Gimnázium 10. évfolyambeli diákjai. Öt éve működik az iskolában a Tevékeny Szeretet Iskolája (TESZI) nevű program, amelyben jelenleg 18 helyszínen két osztály csaknem 60 tanulója vesz részt.

– Mindig nagyon várom a keddet, mert akkor jönnek a fiúk meglátogatni. Kedvesek hozzám, sokat beszélgetünk séta közben, és felvidítanak. A lakótársaim irigykedni szoktak rám az otthonban – meséli Németh Csilla.

A kerekesszékes nő 10 éve él egy szegedi szociális otthonban, ahová szülei halála után került be. Tévézéssel, rádióhallgatással telnek a napjai. Büszkén meséli, hogy a mobiltelefonokhoz is ért, rendszerint hozzá fordulnak a többiek, ha meg kell „szerelni” egy készüléket. A számítógép sem idegen számára: 2006-ban elvégzett egy számítástechnikai tanfolyamot. – Nagyon szeretnék egy saját laptopot, mert az otthonban sajnos nincs lehetőségem számítógépezni – osztja meg egyik legnagyobb vágyát Csilla.

– Furcsa érzés számára, hogy örülünk neki, ha találkozzunk – mondja Sági Bence, a piarista gimnázium 10. A osztályos diákja, aki osztálytársával, Mészáros Gáborral jár Csillához. Gábor szerint ez a szolgálat, olyan érzés, amit csak így, a gyakorlatban tud megtapasztalni az ember. A fiúk elmesélik: egyikük sem végzett még önkéntes munkát, de örülnek, hogy új tapasztalatokat szerezhettek. Az előítéletek leküzdésében is segít nekik az, hogy Csillával foglalkoznak.

A fiúk előítéleteiktől is megszabadulnak, miközben Németh Csillával foglalkoznak. Fotó: Frank Yvette

galommá vált –, és csak a 10. évfolyamnak kötelező, de vannak, akik később is szívesen folytatják a munkát – mondja a program vezetője.

Vida-Szűcs Imre öregdiák
2008. Horváth T.
Forrás: delmagyar.hu

Művészeti programok a Mester Tanodában

Az idei évben a Mester Tanoda Népzenei Kamaraműhelyében új koncertműsorok készülnek. Ez a munka új zenék komponálásait, népzenei összeállítások szerkesztését, előadások megtartását és hangfelvétel készítését jelenti. Novemberben készült el egy énekelt verseket tartalmazó Balassi-lemez felvétele, amely saját felfogásban újraénekelte népzenevel együtt jelenik majd meg.

Kalazanci Szent József kis zsolozmáját a Patrocíniumra újítottuk fel. Ez az oratorikus mű 2007-ben készült el, és szintén Patrocínium alkalmával mutattuk be. Az felújított műben sokkal több a lendület, mert a hangszeres közjátékokban

reneszánsz táncdallamok jelennek meg. Tanárok és diákok, együtt adtuk elő. Legfontosabb célunk, hogy könnyen énekelhető legyen.

Szeretnénk, ha a táncházainkban megjelenének az eredeti népi táncok. Az első ilyen táncház jól sikerült. A zenét a tanodás tanárok és növendékek együtt szolgáltatták. Minden zenei tanszak készül a Népek karácsonya elnevezésű koncertre. Idén a Karolina Gimnáziumban tartjuk a két gimnázium közös koncertjét december 15-én. A koncert közös énekes produkcióval zárul, amely idén is alkalmi összeállítás.

Fábri Géza

A piaristáról, aki papucsban mondja a misét

Akik a kegyesrendieknek Krisztus szíve szerint való igaz keresztény szellemét meg nem értették, kezdetben sok mindennel megvádolták őket. Nem hiába, hogy a rendalapító Kalazanciussal is megjáratták az inkvizíció börtönét, ha csak pár órára is - lelke fiaival is sokat kötözködtek.

A szegedi tárház Historia Domusa följegyzi, hogy a XVIII. század utolsó éveiben bizonyos Hempel Flórián piarista atyát azért jelentették fel a csanádi püspöknél, mert papucsban mondta a misét a palánki templomban. Hát ennek a papucsos misének a történetét én így gondoltam el.

A kegyes atyák azidőben a Hatrongyosban laktak. Így bérmálta el a néphumor azt a hatszobás viskót, amely a palánki templom délkeleti oldalához volt ragasztva. Valamikor pestises betegek lazaretuma volt, de mikor már arra se volt jó, akkor a piaristáknak csináltak belőle enyhelyet. Szelemenjeit megörölte a szű, zsindejét le-rothasztotta az eső, a padlata penészes volt, a falai repedezettek, és nem volt egyetlen ablaka sem, amelyet becsületesen be lehetett volna csukni. (Ezt a tulajdonságukat azóta is makacsul őrzik a városi házak ablakai.) Mármost tessék elképzelni egy téli hajnalt, amikor haveselő esik, és üvölt a Tiszáról a szél, és csak azért nem viszi el a Hatrongyos tetejét, mert már nincs is neki teteje. Még sűrűlik a sötét mindenütt, csak egy ablakon szivárogo ki a mécsvilág: az öreg Flórián atya már talpon van, készül a templomba, ő a soros a hajnali misét mondani.

Körülményes dolog a készülődés, mert törődött agg ember már Flórián atya, és sok motyót kell öreg testére szedni, hogy kibírja a templom gyilkos hidegét, mert házában már abban az időben is igen szegényesen lakott a jó Isten. Igaz, hogy ami szél a repedt ajtón bejött, az kimehetett a törött ablakon. De közben a csontja velejéig didergett az ember. Különösen a láb, a láb - azt nem győzi már felfűteni a lassú, fáradt, öreg vér.

Szerencsére Flórián atya jól el van látva meleg lábbelivel. Borjúbőr csizma, bélés is van benne, húsz esztendeje szolgál már, de csizma az még most is, nemhiába, hogy a keresztapja cselekedte,

aki híres-nevezetes vargamester volt Perjámoson, az Isten nyugtassa szegényt.

Éppen a hosszú életű csizmába igazítja bele a lábát Flórián atya, mikor megzörgetik az ajtaját.

– Ki van ott?

– Buborék Szilveszter discipulus syntaxista. Laudetur Jesus Christus. Minisztrálásban vagyok soros, domine páter.

– In aeternum, amen. Gyere be, fiam.

Becsusszan az ajtón Buborék Szilveszter syntaxista diák. Csupa lucok a gyerekek, átáztatta a hólé, a felsővárosi Latrán utcától idáig. Vacog a foga az istenadtának, tócsa marad a lábnyomán.

– Per amorem Dei – hőköl vissza az öreg pap – , hát a te lábodon mi az a kék?

– A búróm – mondja Buborék Szilveszter.

– Hát csizmad nincs?

– De van, csak hogy az edős bátyám hordja, mert ű székálló legény.

Flórián atyának fáztában is melege lett, úgy elborzadt. Hogy lehetne a templom tégláján félóráig állatni ezt az istenadtát?

– Gyere ide, te trifurcifer, húzd le a csizmámat.

Buborék Szilveszter megtette.

– No, most húzd föl.

Buborék Szilveszter könnyen szót fogadott. Derékig belesuttant a csizmába.

– No most eredj, zörgess be a harangozóknak, aztán várj meg a sekrestyében.

S ahogy a gyerek elment, Flórián atya előkaparászta az ágy alól keshedt papucsait. Bizony a lábujja kikéredzett belőlük, mire az oltár elé került, de hát azért a rorate caeli így is csak megtalálta útját az éghez. És én nem tudom, mit szólt a csanádi káptalan a papucsos miséhez, hanem abban bizonyos vagyok, hogy amikor Flórián atya megindult a nagy útra a csillagok közé, a jó Isten, aki csak a szíveket nézi, a legkedvesebb angyalkáit szalajtottá elejbe, hogy papucsban kattyogó, öreg lábai elé a legpuhább felhőcskéket terítsék szőnyegül.

(Móra Ferenc: Kedves öreg árnyak)

A palánki templom belseje: a mai Dóm helyén állt a Szent Dömötör plébániatemplom, ahol a piaristák gyakor miséztek

A nevelés feltárás. Szögezzük le tüstént, hogy ez több annál, mint egyszerűen engedni, hogy a fiatalok kibontakozzanak, és óvni őket e folyamat során. Ugyanis minden találkozásunkban, még akkor is ha csak annyira akarunk valakit megérinteni, mint ahogyan az ég érinti a fák hegyét, mindig jelen van valami erőteljes találkozás, a te kimondása. Itt kezdődik igazi hatalmunk és felelősségünk. Az ember még a legkevésbé önkényes tetteiben is hatalmat gyakorol, s minden azon múlik, tudja-e, mit cselekszik és tetteit odaigazítja e a feladata által megszabott törvényekhez. Ugyan, mit ér, ha szerettek, de nem vállaltátok a felelősséget a következményekért! Akár szándékunkban áll, akár nem, mindig 'valamire' nevelünk. S rajtunk múlik, hogy ez a valami olyasmi, amit nem akarunk vagy olyasmi, amit akarunk – önkény nélkül. Ez azonban egyértelműen csak egy valami lehet: pontosan az, amit a nevelésben teszünk. Olyan módon élünk együtt az emberrel, hogy számunkra ő a másik, a te. Nem méregetve, hanem szemlélve, nem használva, hanem megvalósítva. Azt szeretnénk számára, hogy saját lényegének megfelelően éljen, hogy ez a lényeg számára és számunkra egyaránt valóban jelen legyen. Úgy szólítva őt, hogy te, és ezzel felkeltve benne a te tudatát. Megismertetjük a mindenséggel és felébresztjük benne a mindenséggel szembeni bizalmat, hogy a velünk való kapcsolata révén megélhesse a teljes kapcsolatban való létet. Erre törekszünk, önkény nélkül. Nevelni csak az tud, aki ebben az örök jelenlétben áll és igazából azzal nevel, hogy ebbe vezet bele.

Martin Buber

Martin Buber (1878. – 1965.) izraeli-osztrák vallásfilozófus. többek között vallástudománnyal, az ortodox és ultraortodox misztikus zsidó mozgalmak megértésével foglalkozott. Ennek érdekében számos haszid elbeszélést fordított német nyelvre, melyek által ezek az egész világon ismertté váltak. Munkásságával hidat próbált verni a kelet-európai hagyományos zsidóság és a nyugati tudományos, felvilágosult modern gondolkodás között.

Mizu?

November 13-a ezentúl a magyar nyelv napja - erről szeptemberben döntött az Országgyűlés, mégpedig egyhangúlag. Az időpont a magyart államnyelvvé tevő törvény 1844-es elfogadásának dátuma, amely „alkalmat ad az oktatási, a tudományos és a kulturális intézményeknek, a médiának, az anyanyelvápolással foglalkozó civil szervezeteknek, közösségeknek a magyar nyelv közös megünneplésére, a hagyományőrzéssel, a nyelv- védelemmel és -fejlesztéssel kapcsolatos tudásuk és szándékaik megjelenítésére, kezdeményezések elindítására”

Emlékszel, anyu: a tábortól eléggé paráztam. Kérdeztem is, mibe fáj ez nektek, hátha nem kellene. Szerencsére voltak ott különleges arcok. Andrással rögtön spanok lettünk, mindig megmondta a tutit. Általában a régi táborozók lespanoltak az újakkal. Ott volt azután Kátya, bevállalós csajszi, lazán beugatót mindenkinek. Már a vonaton kiszúrtam, hogy cool. Még nincs 14 éves. A csoportban sem volt feszkó a kora miatt. Kamilláztam, amikor bemutatkozott.

Volt egy másik srác is: képzeld, még a nagyjia is infós. Egyszerre két játékot tol a számítógépén. A játék király. Elmagyarázta a gépét. Ő a Steve Jobs rendszerének szinkronizációjában bízik. Cink, nem cink, gőzöm se volt róla, mit ért ezen. Elmagyarázta, az a jó az i-s cuccokban, hogy fájljaidat ide-oda tolhatod az ilyen-olyan kütyüiden két kattintással. Nekem is ilyen kéne karira. Szerencsére tudja, hogy a gép nem kockulásra való.

Képzeld, apu: voltak tábori sztorik. Például a szerkók. A virágos nadrág, a szívecskés napszemcsi a trendi. Csipáztuk egymás dizájnját és színösszeállítását. Egyik nap metál lady,

másik nap hippi. Volt egy beatboxos srác, tudod, aki a szájával tud puffogni. Egyszer a folyosón leesett rólam a törcsi, gyorsan elszívárogtam, szerencsére senki se kamillázott. A fiúk egymásnak azzal adtak, hogy tolj pár felülést vagy hasprést, s a tábor végére a hasad kockás lesz. Persze ez ellen hatott a hagymás-zsíroskenyér kombó, amit esténként a konyhásnénik kikészítettek, mi meg betoltuk. Alapvetően kevés volt a menzatáp, ami figyelt

a tányérodon. Volt egyszer egy király buli, szénné effektezett zenével. Cool!

Anyu, ha már ilyet kérdezel: persze szerelmek is szövődnek. A táborban könnyebb barátot találni, de kérdés, meddig tart egy ilyen flash. Az ötödik nap reggelére már nincs olyan újonc, aki ne pacsizott volna le valakivel. Annak is nehéz, akinek már volt valakije. A tábor előtt együtt lógatták a lábukat, andalogtak by night, egy csapatban tolták az ipart. Ha dül a love, elég para tíz napig mellőzni azt, akit alapból minden nap látsz. Minden minutumban csekkoltuk a telefont. (Ja, téged, is anya.) Rengeteget chateltünk a facebookon. Akinek volt egy home-made facebookja, felturbózta vele az életét. A srácok mobilokon nézegették a csajbarátnős fotókat, volt, aki itt lőtt jó képet a csajokról. Távkapcsolatban élni nem easy. Hogy mi volt még? Egész nap pörögtünk az újságra. Képzeljétek, volt nyugiszoba, könyvekkel. Azóta csipázom Radnótit. És Bulgakov műve sem egy csillámpónikkal megtűzdelt lájkblog. Általában sok csopifogi volt, meg műsormustra, a veterán-spanok mondták, hogy folytatjuk majd a sajtófeszkon, meg jövőre. Hát ez volt a szitu... Otthon mizu?

(A gyűjtőmunka a DUE 31. médiatáborában történt.)

Balázs Géza nyelvész

Forrás: balazsgeza.hu

Április 23-át, William Shakespeare halálának napját választották az angol nyelv napjává. Ám az angolnak van egy másik napja is: október 13. 1362-ben ezen a napon nyitotta meg a kancellár először angol nyelven az angol parlament ülését.

Az arab nyelv napja december 18, mert 1973-ban ezen a napon vált az ENSZ egyik hivatalos nyelvévé az arab.

Március 20. a francia nyelv napja, mivel 1970-ben ezen a napon hozták létre a Frankofónia Nemzetközi Szervezetét, a franciául beszélők közösségét.

Ezt egy hónappal követi a kínai nyelv napja, melyet április 20-án ünnepelnek: a kínaiak ezen a napon emlékeznek meg Cangjieről, aki a legenda szerint megalkotta a kínai írásjeleket.

Június 6-a az orosz nyelv napja, mivel ekkor született Puskin, akit az orosz irodalmi nyelv megeremtőjeként tartanak számon.

A spanyol nyelv napja október 12-e, melyet Spanyolországban a nemzet napjaként ünnepelnek: ekkor lépett először Amerika földjére Kolombusz Kristóf.

A finn nyelv napja április 9., Mikael Agricola halálának napja. Agricola bibliafordításával hozta létre a finn irodalmi nyelvet.

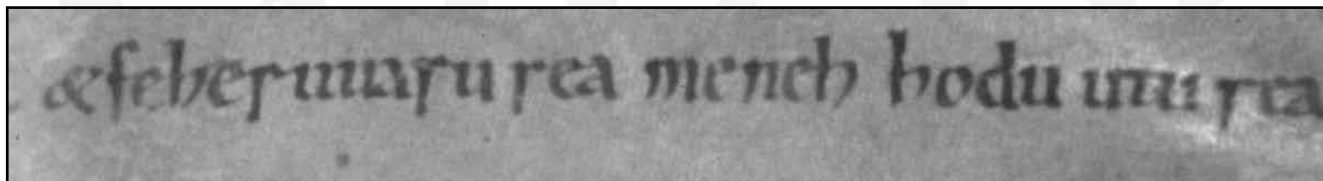
Az észtek március 14-én, Kristjan Jaak Peterson, az első jelentős észti költő születésnapján ünneplik nyelvüket.

Az ukrán írásbeliség és nyelv napját november 9-én ünneplik, a pravoszláv naptár szerint ezen a napon ünneplik Nyesztor krónikaíró.

A román nyelv napját nem Romániában, hanem Moldáviában ünneplik: augusztus 31-e annak köszönhetően vált ünneppé, hogy 1989-ben ezen a napon állította vissza a parlament a latin betűs helyesírást.

A horvát nyelv napja március 11. annak emlékére, hogy 1967-ben ekkor jelent meg egy a horvát irodalmi nyelv státuszáról és elnevezéséről szóló kiáltvány.

Szlovén nyelv napját ugyan nem tartanak, de funkciójában hasonló a Prešeren-nap, február 8., a költő halálának napja.

Szépség és hasznosság: száz százalék! A pálmákról és hasznosságukról

Afásszárú növények között van néhány csoport, melynek tagjait még a növénytanban legjáratlanabb is könnyedén fölismeri. Ki ne tudná, milyen egy fenyő, egy fűzfa vagy éppen egy pálma? A pálmákat pedig nemcsak közismertek, hanem igen kedveltek, mondhatjuk csodáltak is. Sudár, elágazás nélküli, oszlop alakú, olykor igen magas törzsük (akár 60 m!), hatalmas, zöld levélkoronájuk, látványos virágzataik valóban lenyűgözőek.

Mint jóllakott anakondák, úgy sorakoznak a palacktörzsű pálmák

Nemcsak kinézetük teszi őket különlegessé és egyedülállóvá a növényvilágban, hanem több rekordert is találunk közöttük. A spanyolnádnak is nevezett rotangpálma nem fejleszt törzset, hanem liánszerű kúszónövény, és szára elérheti a 300 m-es hosszt, mely a leghosszabb szár a növényvilágban. A közép-afrikai Raphia-pálmák levélméretükkel csúcstartók a növényvilágban: egyik fajuk levele 25 m hosszú. A legnagyobb fán növő termést is egy pálmafaj termi. A Maldív-szigeteken élő maldívdió-pálma termése több mint fél méter átmérőjű és 30 kg-nyi tömegű is lehet.

Habár a pálmákat fáknak szoktuk nevezni („pálmafa”), lényegesen különböznek a valódi, lombos fáktól (pl. tölgy, bükk, cseresznye-fa). Míg ezek törzsében végighúzódik egy sejtréteg, mely osztódni képes sejtekből áll, és ez évről-évre belülről vastagítja a törzs kerületét, addig a pálmák törzsében ilyen osztódó sejtréteget nem találunk. Éppen ezért nem is tud a pálmák törzse olyan vastag nőni, mint pl. egy tölgyfáé. A pálmák törzse nem belülről vastagszik, hanem csak fölfelé tud növekedni, akár egy épülő felhőkarcoló. A törzs csúcsán találjuk az ún. tenyészőküpot, melynek sejtjei olyan intenzíven osztódnak, hogy képesek kialakítani a pálmatorzset, sőt ebből a tenyészőküpből fejlődnek ki a hatalmas, csúcsálló levelek is. Habár általában a pálmák törzse nem olyan vastag, mint a lombos fák belülről vastagodó törzse, mégis nagyon kemény, ellenálló és rugalmas, mert sok szilárdító rostnyalábot tartalmaz.

A pálmák nemcsak szépek, rendkívül hasznosak is. Minden testrészük használható az ember számára: a gyökérzet (gyógyászati termékek, kötél), a törzs (építőanyag, bútor, zsineg, cukor, keményítő, bor), a levélzet (tetőborítás, rostanyagok, kötél), a virágzat (cukor, só, gyógyszerek), a termés (cukor, olaj) és a magvak (olaj, gombfaragás).

Az olajat adó pálmák közül kétségkívül az olajpálma a legismertebb. Ez a világgazdaság egyik legjelentősebb zsiradéktermelő növénye. Nyugat-Afrikából származik, de mára minden trópusi területen termesztik. Értékessége abban rejlik, hogy termése és magva is bőséges olajtartalmú.

Észak-Brazíliában él a barbasszu-pálma, melynek magva 60–70 százalékban tartalmaz olajt. Ennek a növénynek a jelentősége a

második világháború alatt nőtt meg, amikor az USA zsiradékészükségei miatt intenzíven kezdték termesztetni.

A legigazibb pálma a kókuszpálma. Ez a 30 m magasra is megnövő faj mindenfelé elterjedt a trópusokon. Gazdasági jelentősége igen nagy. Csonthéjas termése a kókuszdió, mely egy kemény rostos külső héjből és egy még keményebb belső kómagból áll. A kómag belsejében található az igazi érték: a fehér kókuszbel és a kókusztej. Ezek lényegében energiadús, cukorban gazdag rakományok, melyek a kómagban lévő, fiatal pálmaembriót táplálják a csírázás megindulásakor.

A kókuszpálma csak 10 éves korára válik ivaréretté: ekkor hozza az első virágzatokat a törzs csúcsán a levelek között. Egy fán egy évben több virágzat is kialakul, és egy-egy virágzatban 8–10 dió fejlődik. Az érett kókuszdiók belsejéből ki kell szedni a kómagot – ez kerül forgalomba –, azonban a kemény, rostos külső terméshéj eltávolítása nem egyszerű. A leggyakorlabb kókuszdiófejtők egy nap alatt akár kétezer kómagot is képesek kiszabadítani. A kókuszpálma rostjait is hasznosítják: belőle durva, de igen ellenálló futószőnyeget, ún. kókuszszőnyeget készítenek.

Az olaj- és kókuszpálma mellett a harmadik legjelentősebb pálmafaj a datolyapálma, melynek tervszerű termesztéséről már Kr. e. 6000-ból vannak régészeti bizonyítékok. Délnyugat-Ázsia legfontosabb élelmiszernövénye, hiszen a sivatagos területeken semmilyen más növény nem él meg. E növény teszi lehetővé, hogy az ember számára az oázisok lakhatóak legyenek. Túlélésének titka, hogy gyökerei rendkívül mélyre nyúlnak, ahol már találnak vizet.

A datolyapálma kétlaki növény, vagyis külön termős (termést érlelő) és porzós (virágport termelő) példányai vannak (termős = nő-példány; porzós = hím-példány). Az oázisokban természetesen nő-példányokat termesztettek, a megporzáshoz egy oázisban elegendő egy hím-példány is. Sőt egyes helyeken nem is nevelnek hím-példányokat, hanem a nő-példányok megporzásához csak porzós virágzatokat vásárolnak, és ezeket aggatják a termős virágzatok közé.

A Dél-Ázsiában elterjedt palmira-pálma talán a csúcstartó pálmafaj hasznosítási módjainak számát tekintve. Egy ősi indiai költemény – mely ezt a fát dicsóítja – 801 (!) hasznosítási módját éneklí meg. Helyszűke miatt ennek felsorolását itt mellőzzük, de néhány jelentősebbre kitérünk. Megszárított leveleire már jóval azelőtt írtak, mielőtt Kínában fölalták a papírt. Virágzatából 80 százalékos cukortartalmú nedv nyerhető. Ezt az igen sűrű cukoroldatot megerjesztve készítik a toddyt, mely Dél-Ázsiában igen kedvelt szeszessital.

Szabó Gábor SP
kalazantíner

„Nagy kényelemben töltheti életét az a hajótörött, akit pálmafélékkel benépesített lakatlan szigeten vet partra a hullám. A Raphia-pálma rostjaiból – a rafiából – szőtt szövetből varrott ruhába öltözhet, a tengerparton kókuszpálma levelének gerincéből és a pálma törzséből készült házban lakhat. [...] Nádpálmából készülhet összes bútor (székek, ágy, polcok) éppúgy, mint kosarai vagy élelmiszertárolója. Parázson megsütheti a pálmák gyümölcsseit vagy rügyeit, az ételt pálma-virágból nyert sóval ízesítheti, kivéve, ha szívesebben enne pálmaféregből (egy pálmatorzsból élő bogár lárvájából) készült fogást pámlaolajmártással. Étkezés előtt pámla nedvből erjesztett pámlabort kortyolhat, befejezésül édes gyümölcsöket – kókusz, datolyát – vagy pámla-nedvből nyert cukorral édesített süteményt ehet.”

Larousse – A természet enciklopédiája II.:
A pálmák ezer haszna

English Corner

As you know vitamins are essential to a healthy human body.
Here are some vitamins:

ANXIOUS- TAKE VITAMIN A

"All things work together for good for those who love God, who are called according to His purpose." (Romans 8:28)

BLUE- TAKE VITAMIN B

"Bless the Lord, O my soul, and all that is within me, bless His Holy name." (Psalm 103:1)

CRUSHED- TAKE VITAMIN C

"Cast all your care on Him, because he cares for you." (1 Peter 5:7)

DEPRESSED- TAKE VITAMIN D

"Draw near to God, and He will draw near to you." (James 4:8)

EMPTY- TAKE VITAMIN E

"Enter His gates with thanksgiving, and His courts with praise. Give thanks to Him, bless His name." (Psalm 100:4)

Did you know that? BIBLE.... Basic Instructions Before Leaving Earth !!

Can you translate these pieces of advice and send your translation to my e-mail address: mnagy@szepi.hu

Regards,
Nagy Mariann

Deutsche Rubrik

HERBST-HAIKU

Kahl sind die Bäume.
Nordwind schüttelt die
Zweige,
verweht das Buntlaub.

Kühl in meiner Hand
die braune Kastanie.
Geruch des Herbstes.

Übersetzungen an die
Adresse nemes@szepi.hu
schicken.

**Rorate caeli desuper,
et nubes pluant justum:
aperiatur terra,
et germinet Salvatorem.**

Sherlock Holmes is beájulna...

avagy bűnügyi esetek kezdőknek és haladóknak

A helyes válasz az volt, hogy igazmondó Bill feladta postai utalványon magának a pénzt. Gratulálok a helyes megfejtőknek és lássuk a decemberi csemegét:

Az erdők szultánja éppen törvénytartást tartott, amikor megjelent színe előtt két perlekedő kereskedő, a kövér Mehemed és a sovány Mahamud.

– Tégy igazságot, erdők fényestekintetű ura! – borult a trónra Mahamud. – Tavasszal, midőn útra kerekedtem az árummal, találkoztam egy tölgyfánál Mehemeddel, és átadtam neki megőrzésre 20 aranytallért. Most aztán, hogy visszatértem, felkerestem, s elkértem tőle a pénzt. De tagadja,

hogy akár az aranyakat, akár a tölgyet, amely alatt álltunk, látta volna. Azt mondja, nem is tudja, hol nőtt, merre van az a fa.

– Amennyiben igazat szólsz, nincs mitől tartanod. – mondta a szultán. – Hiszen, ha másnak nem, a tölgyfának látnia kellett, mi történt. Menj hát el a tölgyhöz, és mondd neki, kéretem, jöjjön ide tanúnak.

– Lehetetlent kérsz, felséges szultán – sóhajtott Mahamud. – Egy tölgyfa nem tud elmenni sehová.

– Ha én kérem, jönni fog! – nézett rá jóságosan az erdők ura.

– Menj csak nyugodtan, amíg visszaérsz, Mehemed itt marad.

Mahamud erre elindult. A szultán megételt, italt hozatott nagy bőséggel, hogy

Mehemeddel kellemesen töltsék az időt, amíg a másik kereskedő visszaér.

Úgy jó óra múlva azonban nyugtalanodni kezdett a szultán.

– Soká marad Mahamud! – pillantott a bejárat felé. – Meddig várjunk még?

– Beletelik még egy óra, amíg a tölgytől visszatér. – vélte Mehemed. Ittak, ettek hát tovább.

Újabb egy óra múlva tényleg megérkezett Mahamud, azzal a szomorú hírrel, hogy átadta a tölgynek az üzenetet, de az bizony a nagyhatalmú szultán szavára sem indult meg.

– Tévedsz! – mosolyodott el a szultán. – A tölgyfa itt volt és tanúskodott melletted.

Kérdés: Ezt meg hogy értette?

Válaszaitokat küldjétek e-mail címemre: mnagy@szepi.hu
Jó fejtörést!

Nagy Mariann

Újdonságaink

SZÉPI – KÉP

A MEDVE (1988) – francia-amerikai kalandfilm – r.: Jean-Jacques Annaud – Mihez kezd egy medvebocs, ha elveszítette a mamáját? Milyen önfeledten gurulni lefelé a domboldalon, virágokkal játszadozni, mérges gombától hallucinálni? Hogyan kell táplálékot szerezni, megküzdeni az életért, megismerni a veszélyeket? Ezekre a kérdésekre kaphatunk válaszokat egy izgalmas, megható és gyönyörű képekben megkomponált dramatikus természetfilmben. A filmben igazi állatok a főszereplők, akik a túlélésért küzdenek a vadonban. Történetünkben az ember, a vadász pedig talán felismeri a titkot, hogy nagyobb mámort jelent élve hagyni, mint ölni. Jean-Jacques Annaud, a számos, élményt nyújtó mozifilm rendezője (A szerető, A rózsza neve, Ellenség a kapuknál) több mint 4 évig dolgozott ezen a természetfilmen.

EZERARCÚ VILÁG : ORSZÁGOK, NÉPEK, ÍZEK NYOMÁBAN – ismeretterjesztő sorozat, amelyben az egyes országok, tájegységek bemutatása közben annak gasztronómiájával is megismerkedhetünk. Főzni szeretők különlegességeket is tanulhatnak... – A sorozat részei pl. Libanon, Japán, Dél-Kína, Karib-szigetek, Franciaország, Velence.

BEETHOVEN SZIMFÓNIAI a Berlini Filharmonikus előadásában Herbert von Karajan vezényletével.

THE VERY BEST OF ENYA – válogatás a legjobb videóklippekből.

A II. VILÁGHÁBORÚ SZÍNESBEN (2009) – angol dokumentum sorozat – Ez a filmsorozat valószínűleg a II. világháborút bemutató ritka és eddig még nem látott filmfelvételek legnagyobb gyűjteménye. A legújabb utószínezési eljárások felhasználásával most lehetőség nyílik a II. világháború teljes történetének bemutatására úgy, mint eddig még soha. A legkorszerűbb műholdas felszínérképező eszközök és a legújabb grafikai módszerek segítségével most ezt a történetet olyan információk alapján meséljük el, amelyekhez eddig még soha senki sem jutott hoz-

zá. Különösen az utóbbi 5-10 évben egyre több titokról lebben fel a fátyol a különféle új dokumentumok, akták és fényképek felbukkanásának köszönhetően. Jelentős kódfejtő áttörések és az Atlanti-óceán mindkét partján frissen nyilvánosságra hozott kormányzati dokumentumok egy teljesen új dimenzióval járultak hozzá a világon valaha zajlott legsúlyosabb konfliktus megértéséhez.

GRAN TORINO (2008) – amerikai film-dráma – r. Clint Eastwood – Walt Kowalski, az egykori koreai veterán és nyugdíjas autószerelő felesége halála után egyedül él. A régi szomszédok is kihaltak vagy elköltöztek, a helyükre délkelet-ázsiai bevándorlók jöttek. Kowalski rossz szemmel nézi őket, nem rejti véka alá a velük kapcsolatos ellenérzését. Mindez csak fokozódik, amikor egyik éjjel a szomszéd fiú el akarja lopni a férfi féltve őrzött autóját, a gyönyörű 1972-es Gran Torinót. Kiderül, hogy a környéket uraló banda kényszerítette erre. Miután a srácot megmenti a bandától, a hálás szomszédok ragaszkodnak hozzá, hogy Thao neki dolgozzon. Különös kapcsolat veszi kezdetét.

SZÉPI – HANG

PRÓZA
Elektromos olvasni való a Titkos Könyveim között

Szívformálós és derűt fakasztó mindkét 'Murphy'-könyv

♪ **Larry Matthews: ANTI-MURPHY TÖRVÉNYEK**

♪ **Bruce Lansky: MURPHY SZÜLŐK TÖRVÉNYKÖNYVE**

♪ **IMÁK ÉS KÉTELYEK KÖNYVE** - Időnként megállunk a mindennapi lőtás-futásban, s mint kamaszkorunkban, elgondolkozunk a születésen, halálán, életünk értelmén, Istenen, hogy létezik-e egyáltalán, és ha igen, mennyire szeret minket, miért tűri el a sok szenvedést, mivégre a megannyi megpróbáltatás. Megszólítjuk őt, olykor még az is, aki nem hisz létezésében. Kérünk tőle, fohászodunk hozzá, perlekedünk vele...

A kötetben szereplő írók, színészek, zenészek, táncosok, tudósok, közéleti

személyiségek is megálltak most egy pillanatra, hogy megmutassák nekünk, ők miképpen kérnek, imádkoznak, kételkednek, miképpen fordulnak Istenhez.

Néhány (számokra is) ismerős szerző: *H. BÓNA MÁRTA, BORNAI TIBOR, BUDAI ILONA, CSUKÁS ISTVÁN, FÜR ANIKÓ, MÉSZÖLY DEZSŐ, NAGY BANDÓ ANDRÁS, SZABADOS GYÖRGY, TOLCSVAY BÉLA, VUKÁN GYÖRGY...*

♪ **JANIKOVSZKY ÉVA: HÉT BŐR** – Kamaszoknak – kamaszokról. Újra kiadták, most te is beleolvashatsz...

♪ **ISAAC ASIMOV – ÖSSZES (Alapítvány, Én és a robot, A pokolba tartó vonat, stb.)**

Az I, robot megvan angol hangoskönyvben!

♪ **SZÉPIRODALMI VÁLOGATÁS** (Közülük klasszikus kötelezők: Gárdonyi: Egri csillagok, Jókai: Az arany ember, Dumas: Monte Christo grófja, Tolsztoj: Háború és béke, stb.)

ZENE

ZENE-OVI – jópofa zene – kicsiknek (mp3/ próza/gyerekek)

♪ **JELES NAPOK 1-2 (2007-2008)**

♪ **TÉLI ÜNNEP**

♪ **NÉPDALOK** kicsiknek (2010)

♪ **KISKALÁSZ - BARTOS ERIKA** - Százlábú (2010)

♪ **MOZART for Babies**

♪ **CAMILLE SAINTS-SAËNS** - Az állatok farsangja,95

♪ **DEVDAS (2002)** – a film zenéje

♪ **THE CURIOUS CASE OF BENJAMIN BUTTON** – Alexander Desplat (*Harry Potter, A király beszél, A színes fátyol stb. filmek zenéjének szerzőjétől!*)

*Szarkáné Gyerjék Judit
Szegheő József SP*

ADVENTI KÉSZÜLET A CSALÁD ÉVÉBEN

„Kedveseim, ti mindig engedelmesek voltatok, félve-remegve munkáljátok hát üdvösségeteket, nemcsak amikor köztetek vagyok, hanem sokkal inkább most, hogy távol kell lennem. Hiszen Isten maga ébreszti benneteket a szándékot, s hajtja végre a tettet tetszésének megfelelően. Zúgolódás és huza-vona nélkül tegyetek meg mindent, hogy kifogástalanok és tiszták legyetek, Istennek ártatlan gyermekei a gonosz és romlott nemzedékben, amelyben úgy kell ragyognotok, mint a csillagoknak a mindenségben.” (Fil2, 12-16)

Dátum	Olvasd el!	Imádság	Készület
November 27. ADVENT 1. VASÁRNAPJA	Iz 63,16-64,7 Kezed alkotása vagyunk	Átgondolom: Kicsoda számomra Jézus Krisztus?	Elkészítjük adventi koszorúnkát, méltó helyre tesszük, imádkozunk
28. hétfő	Iz 2,1-5 Menjünk fel az Úr hegyére!	Napközben imádkozom a hitem növekedéséért	Elkészítem a tennivalók listáját
29. kedd	Iz 11,1-10 Az Úr lelke nyugszik rajta	Imádkozom tanárainkért, hitoktatóinkért, papjainkért	Rendet teszek a környezetemben
30. szerda Szent András apostol	Iz 25,6-10 Az Úr letörli a könnyet minden arcról	Napközben elimádkozom az Üdvözlégyet a betegekért	Hogyan tudnék minél kevesebb tisztítást okozva ajándékozni?
December 1. csütörtök	Iz 26,1-6 Az Úr örökké megmaradó szikla	Megkérdem Jézust, hogy mit jelent a helyes bűnbánat	15 perc csend – az Úr jelenlétében
2. péntek	Iz 29,17-24 A vakok szemei megnyílnak majd akkor	Hálát adok a hitemért, plébániaközösségemért, Egyházamért	Kitűzöm a szentgyónásom időpontját
3. szombat Xavéri Szent Fe-renc	Iz 30,19-26 Megkegyelmez az Úr, ha hozzá kiáltasz	Átgondolom: Elfogadom-e Jézust életem középpontjának?	Felhívom, akit már rég nem láttam, vagy hallottam felőle
December 4. ADVENT 2. VASÁRNAPJA	Iz 40,1-11 Építsetek utat a pusztában az Úrnak!	Imádkozom a családomért, és családommal	Megpróbálok ingyen adakozni
5. hétfő	Iz 35,1-10 Maga az Isten jön, és megszabadít minket	Átgondolom: Mi okoz nehézséget a hitemben?	Megkérdem a családomtól, hogy mi a bűnöm – ők igazán ismernek!
6. kedd Szent Miklós püspök	Iz 40,1-11 Keressétek az Urat, míg megtalálható	Imádkozom az evangéliumi élet terjedéséért, szerzetesi, papi hivatásokért	Elvégzem karácsonyi szentgyónásomat
7. szerda	Iz 40,25-31 Akik az Úrban bíznak, új erőre kapnak	Imádkozom azokért, akik eltávolodtak Jézustól	Ki az „elhanyagolt” családtag nálunk? Keresem a személyes szeretet új formáit a családomban
8. csütörtök Szűz Mária Szeplőtelen fogantatása	Iz 41,13-20 Ellenségeskedést támasztok közted és az asszony közt	Átgondolom: Adtam-e okot a haragra? Meg tudok-e bocsátani? Tudok-e bocsánatot kérni?	Elfogadok segítséget és felajánlást
9. péntek	Iz 48,17-19 Bárcsak figyeltél volna parancsaimra	Fejlődik-e bennem az Isten és az emberek iránti szeretet?	Igyekszem szentmisében részt venni
10. szombat	Sir 48,1-4.9-11 Illés ismét eljön	Imádkozom szerzeteseinkért, papjainkért.	Felajánlom segítségem plébániai közösségem egyik tagjának

December 11. ADVENT 3. VASÁRNAPJA	Iz 61,1-11 Hirdetem az Úr kegyelmének esztendejét	Átgondolom: Életemben mi mindenért adhatok hálát Istennek?	Keresek két megdicsérni való dolgot
12. hétfő	Mt 21,23-27 Csillag jön fel Jákobból, királyi pálca támad Izraelből	Imádkozom a szétesett családokért	Részt veszek egy szentségimádási napon, vagy betérek egy templomba imádkozni
13. kedd Szent Lúcia	Mt 21, 28-32 A nincstelen nép az Úr nevében keres oltalmat	Átgondolom: Van-e olyan bűnöm, amit nem merek bevallani?	Jókedvvel végzem el a feladatokat, munkámat
14. szerda Keresztes Szent János	Lk 7,19-23 Harmatozzatok, egek a magasból	Mi változott meg bennem advent kezdete óta? Mit kéne komolyabban vennem?	15 perc csendes vágyakozás a várva-várt Messiásra
15. csütörtök	Lk 7, 24-30 A hozzád való hűségem nem szűnik meg	Ma napközben is elolvasom a napi szentírási részt	Tisztázom családtagjaimmal a felmerült félreértéseket
16. péntek	Jn 5,33-36 Nemsoká eljön szabadításom	Napközben elimádkozom az Úr imádságát	Őszintén megbocsátom mások hibáit, elvégzem karácsonyi szentgyónásom
17. szombat	Mt 1,1-17 Nem távozott el Júdából a jogar	Imádkozom a meg nem született gyermekekért és szüleikért	Kérés nélkül ajánlok fel segítséget a közelállókna.
December 18. ADVENT 4. VASÁRNAPJA	Lk 1,26-38 A te házad és királyságod örökre megmarad	Imádkozom a családokért és azokért, akik egyedül vagy nem ünnepelnek	Személyes ajándékom a környezetemben élő magányos rászorulónak
19. hétfő	Lk 1,5-25 Sámson felnövekedett: az Úr lelke működni kezdett benne	Imádkozom a magányosokért, hajléktalanokért, börtönben lévőkért	Ma külön is figyelek, hogy türelmes és megértő legyek egész nap
20. kedd	Lk 1,26-38 Íme a szűz méhében fogam, és fiút szül	Egy tized rózsafüzért imádkozom a hitükben megfáradtakért	Ma ellene mondom a rohanásnak és a félelemnek.
21. szerda	Lk1, 39-45 Szerelmesem hangját hallom: jön már ugrálva a hegyeken	Kérem a Szentlelket, tegye teljessé az adventi készülétem bennem	Aki a legközelebb van hozzám, ne nélkülözze ma szeretetemet
22. csütörtök	Lk 1,46-56 Az Úr teljesítette kérésemet, amit kértem tőle	Kérem az egység ajándékát családom számára	Elfogadom azt, ami tökéletlen
23. péntek	Lk 1,57-66 Elküldöm követemet, aki egyengeti utamat	15 perc várakozás az Úr eljövételére örömben, békében	Hiszem: az Úr készít ünnepet a szívünkben
24. szombat	Lk 1,67-79 A te házad és királyságod örökre megmarad	Megköszönöm Jézusnak az adventi időszak kegyelmeit	Örvendezve végzem a dolgomat, megdicsérem családtagjaimat

A család és az élet Isten tervének szerves része, sőt a család lehetővé teszi, hogy megérezzük az Istennel való közösség örömét. A férfi és a nő szerelmének szépsége, ha egész életre szóló szövetségre lépnek egymással, Isten legvonzóbb természetes képét jeleníti meg az emberi társadalomban. Ez az életszövetség a férj és a feleség kölcsönös javára, s az új emberi élet elfogadására és nevelésére irányul. Ma mégis azt látjuk, hogy gyakran hiányzik a nyitottság a sűrű tartó házassági közösségre. Mintha félnénk attól, hogy igent mondjunk az életre! A mai városi, de egyre inkább a vidéki élet is úgy szerveződik, hogy nagy nehézséget jelent népes családot fenntartani. Az anyaságot a társadalom nem mindig becsüli meg kellően. A gazdasági válság és a munkanélküliség szorongást és félelmet hoz sok család életébe. Pedig az anyaság és a családok megérdemlik az egész társadalom megbecsülését és szolidaritását. Az ő támogatásuk ... népek, társadalmak jövőjének, létének vagy nemlétének kérdése. Márpedig az élet ára megfizethetetlen. Bármilyen gazdag legyen is egy ember, az életét nem vásárolhatja meg: végül is minden vagyona kevésnek bizonyul. „Az élet ára túl magas volna, meg nem fizetheti senki soha, hogy örökké éljen, s a sírt ne lássa” (Zsolt 49,9-10).

(A MKPK körlevele a Családok évére)

Mesélj minden nap!

Aki mondja a mesét, annak is fejlődik a szókincse – és a kép-kincse –, és ha csak néhány perc erejéig, de előadóművésszé válik, ahol lehetőség van kibontakozni. Akinek nincsenek színészi ambíciói, annak sem kell aggódnia, mert a mese az a műfaj, amely a legkevésbé igényli a teátrális előadást.

A mesét hallgató gyermek képzelete fantasztikus módon dolgozik: képeket alkot, értelmez, továbbszövi a szálakat, és így tovább. A klasszikus mesék közismert elemei a legalkalmasabbak arra, hogy ezt a szellemi fejlődést támogassák.

A szülő és a gyermek kapcsolata új, meghitt tartalommal töltődik a mesehallgatás során: közös a történet, ami elhangzik, közös a vele járó izgalom és a végén a megkönnyebbülés is. Ez a kaland a szülő

hangjához kapcsolódik a gyermekben, és ez a tény szintén a kötődést erősíti.

Az a gyermek, aki gazdag mesekincsrel ismerkedett meg gyermekkorában, jobban fel lesz vértézve az élet mindennapi konfliktusai, lélektani dilemmái ellen, mint a filmgyári produkciókon szocializálódó kortársa. A mesék fordulatai az élet alapvető válságaihoz, problémáihoz kínálnak megoldást, ráadásul nem száraz és direkt módon, hanem színes történetekbe ágyazva.

A meseolvasás kevés felkészülést, teret vagy költséget igényel: egy könyv kell hozzá, a szülő és a gyerek. Bárhol megte-

remthetjük a tündérmese varázslatos hangulatát, és nem függünk technikai eszköztartól, nem terheli zsebünket a mozijegy költsége. Időtartamát is mi szabjuk meg, hisz vannak háromperces, de kétórás mesék is.

(Szvetelszky Zsuzsanna szociológus, társadalomkutató: A képzelet ereje)

Amesélés az együttléte színönimája, s egyben az összetartozás záloga. A közösen megélt pillanatok és átmesélt történetek teszik otthonná a házat, családdá az emberek egy csoportját.

Fénysebesség

Nem kell hosszas fizikai modellezés és matematikai okfejtés ahhoz, hogy

belássuk: a fénysebesség átléphető. Mert hiába szedi a lábát az a fény, hogy a nyomunkba érjen, úgy hagyjuk, mint a sicc! Elég csak annyit mondani: egy távoli bolygón – és mi már ott is vagyunk, a fény pedig csak valahol féltávnál lógatja a nyelvét.

Időutazás

Az előbbi nyomán már nincs is szükség fejtegetésre. A gondolat olyan gyors, hogy már akkor tudja mindenki, mit írnék le, amikor még bele sem kezdtem. A mesés képzelet elhagyja az időt, s pillanat alatt elrepít a régmúltba, vagy akár még az elképzelhetetlenül távoli jövőbe is.

Singularitás

Mindent vonzó mágnes kétféle is van. Az egyiket gravitációnak nevezi a tudomány, ám a működési mechanizmusát a mai mapig nem sikerült megfejteni. A másikat még nem illették tudományos elnevezéssel, s tán épp azért, mert a titka olyannyira természetes: ez a mesélés. Mágikus ereje magábaolvast mindent, s mindenkit, s ezáltal hoz létre végtelen görbületet a téridő kontinuumában.

Oldhatatlan kötés, a megmaradás törvénye

A levezetés egyértelmű következménye, hogy a mesélés az együttléte színönimája, s egyben az összetartozás záloga. A közösen megélt pillanatok és átmesélt történetek teszik otthonná a házat, családdá az emberek egy csoportját. Ha megkérdezzük egy apró gyermeket, akinek mesélnek otthon, honnan ismeri Piroksa vagy Hófehérke történetét, a válasza ösztönösen az lesz: anya, apa vagy épp a nagyi mondta. A legfontosabb mesék így éppen azok, amik saját magunkkal történtek. Anya, vagy apa ölébe telepedve egy kis mesés körítéssel újra átélni és újraértékelni a történeteket – meséssé teszi a mindennapokat, s oldhatatlanná a kötődést. Az „emscercényeztet” ehhez képest kismiska.

(Nyulász Péter költő:
A fizika határain túl)

meseljmindennap.hu

A kampány elsődleges célja, hogy minél több ember számára váljon nyilvánvalóvá az olvasás és a személyes történetek mesélésének fontossága. Célunk továbbá, hogy felhívjuk a társadalom figyelmét a családon belüli beszélgetés fontosságára és arra buzdítsuk a szülőket, hogy meséljenek gyermekeiknek, akár szabadon, akár könyvből.

S A K K V E R S E N Y 2 0 1 2

Terveink között szerepel januári kezdettel egy sakkverseny indítása, amelybe bárki benevezhet. A verseny sajátossága, hogy nem egy időben és helyen történne, hanem az iskola éve alatt gyakorlatilag bármikor. Ha jelentkezél, akkor felkerülsz egy háromszög alakú táblázatra a neveddel (fényképpel). A háromszög csúcsán egy személy helyezkedik el: ő a piárban az aktuális „sakk király”. A háromszögben lefelé haladva a következő sorban már két fő helyezkedik el. A harmadik sorban már 3 és így tovább. Lefelé akármeddig bővíthető a háromszög alakú táblázat új jelentkezők esetén. Értelemszerűen ők mindig legalulra kerülnek fel. A verseny szabálya: csak olyan játékost hívhatsz ki 1-1 partira, aki csak egy szinttel helyezkedik el fölötted. Értelemszerűen lefelé és a saját szinteden senkit sem hívhatsz ki, valamint felfelé két vagy több szinttel sem hívhatsz ki senkit sem. Cél, hogy helyet cserélj vele és így előbb-utóbb Te legyél a Szepi Sakk Királya és ezt őrizd is meg minél tovább. Ha 1:1 lesz a két parti eredménye, akkor marad minden a régiben és nem cserél helyet a névtáblátok. Ahhoz, hogy helyet cseréljete, le kell öt győznod! A verseny januárban indul. A verseny részletes szabályait is ekkor hirdetjük meg. Addig is lehet nevezni Horváth Tibor és Sipos Attila tanároknál. Győzzön a jobbik!

Regina Brett, a clevelandi Plain Dealer 90 éves újságírója

Békelj meg a múltaddal, hogy a jelent ne ronthassa el.

Az ember sorsa a halál után

Mit mond a kereszténység a halál utáni életről? Tapasztalom szerint sok hívő emberben is bizonytalanság él a kérdésekkel kapcsolatban. Ebben az írásban ezekre a problémákra szeretnék választ adni. Természetesen sok mindent nem tudunk az emberi élet végső kérdéseiről, de amit tudunk, az sem kevés. Talán így novemberben, halottak napja, ill. Krisztus Király ünnepe kapcsán közelebb is érezzük magunkhoz ezt a témát.

Mi lesz velünk a halál után? Ha valóban meghaltunk (nem csak a klinikai halál állt be), az ember lelke elválk a testétől. Ekkor dől el a halál utáni sorsunk. A katolikus hit szerint három lehetőség áll az ember előtt a halála után: a mennyország (paradicsom, örök élet, örök üdvösség), a tisztítótűz és a pokol (kárhozat). – Mit nem tudunk erről? Hogy hogyan történik pontosan ez az esemény, és hogy mi történik az egyes ember halála és az utolsó ítélet (a világvége) között. Ugyanis a világvége is valamilyen formában minden embert érinteni fog (lásd az evangéliumok leírásait az utolsó ítéletről).

Mi a mennyország? Miért jó ott lenni? A mennyországot nehéz elképzelni. Biztos az, hogy ott az ember legmélyebb vágyai teljesülnek: megtapasztaljuk a tökéletes szeretetet, szabadságot. A tökéletes kapcsolatot Istennel és az embertársakkal (tehát akivel itt a földön jó viszonyban voltunk, azzal biztos találkozunk „odaát” is). Tökéletes örömről lesz, és nem lesz unalmas, mint ahogy egy hosszú baráti beszélgetés sem az. – Mit nem tudunk erről? A részleteket illetően nagyon keveset tudunk. Biztos, hogy sok minden másként lesz, mint ebben a világban, a házasságnak pl. nem lesz jelentősége (vö. Lk 20,35). Viszont nem lesz hiányérzetünk azok miatt a dolgok miatt, amelyek „odaát” már nem lesznek: elég jól megleszünk állatok vagy jó ízű ételek nélkül...

Mi a pokol? Először arra érdemes röviden kitérni, hogy pokol – van. Vannak, akik ezt megkérdőjelezzik, de a Szentírás sok helyen egyértelműen beszél róla, ezek nem lehetnek pusztán jelképes kijelentések. A pokol az az állapot, amikor az ember Istentől és a többi embertől teljes lelki távolságban van. Nem akar és nem is tud szeretni, az életének nincs értelme, és ez az állapot örök. Borzasztó szenvedés annak, aki oda kerül.

Mi a tisztítótűz? A magyar szó jól kifejezi a lényegét. A tisztítóhely az az állapot, amikor az ember tisztul, amíg képes lesz arra, hogy a mennybe kerüljön. Nem valamiféle büntetésnek érdemes tehát ezt tekintenünk, hanem egy szükséges átmenetnek, amely felkészít a mennyországra. Megtisztulunk bűneink következményeitől, lelki sérüléseinktől, rossz döntéseink deformáló hatásától, hogy „felkészülten” érkezzünk Isten elé.

Ki kerül a mennybe? Mi dönti el, hogy hova kerülünk? Isten mindenkit meghívott az üdvösségre, ezért a „normális” út az, hogy a mennybe kerülünk. Aki becsületesen törekszik őszinte, erkölcsös, gyümölcsöző életet élni, annak nem kell félnie attól, hogy mintegy „véletlenül” a pokolba jut. Sokan a keresztények közül egész életükben ettől tartanak... Isten annyira jó hozzánk: nehezen képzelhető el, hogy valaki pl. azért jusson a pokolba, mert halála előtt „nem volt ideje” megbánni a bűneit. Persze ha egy ember kifejezetten Isten ellen dönt, és ezzel a kárhozatot választja, azt Isten tiszteletben tartja. – Mit nem tudunk erről? Az Egyház senkiről nem jelentette ki, hogy a pokolba jutott volna: Júdásról vagy Hitlerről, Sztálinról sem gondolhatjuk ezt biztosan. Lehet, hogy ők is kifejezték Istennek haláluk előtt valamilyen formában, hogy megbánták a bűneiket. Egy teológus (Boros László) véleménye szerint minden egyes ember a halál eseményében kap egy utolsó lehetőséget az Isten melletti

döntésre (ez azonban csak elmélet, nem hittétel). Egy másik gondolat szerint van pokol, csak üres, mert Isten kegyelme mindenkit megment attól, hogy oda jusson; de ez is csak elméletként fogalmazódott meg, ebben biztosak nem lehetünk.

Mi lesz a testünkkel a halál után? E világi, földi testünk megsemmisül, viszont a túlvilágon új testünk lesz, amely persze valamiképpen emlékeztetni fog a földre. Ezt a Hiszekegyben is imádkozzuk („hiszem a test feltámadását”), de sokan nem gondolnak rá, amikor a halál utáni életet képzik el. Erről az új, feltámadt testről

keveset tudunk, de segíthet megérteni, ha felidézzük a bibliai történeteket Jézus feltámadt testéről: az apostolok megismerték, tehát a teste emlékeztetett a földre, de nem voltak előtte akadályok, pl. át tudott menni a zárt ajtókon.

Hogyan érdemes hozzáállni a halál utáni élethez? Természetesen, hogy az emberben sok félelem van a halál utáni állapottal kapcsolatban, mert ismeretlen, és ráadásul rendkívüli jelentőségű. Viszont egy jó szándékú embernek nem érdemes félnie attól, hogy a kárhozatra jutna. Ahhoz nagyon sokat kell tenni: egész életünkkel Isten ellen dönteni. Inkább arra gondolhatunk, hogy Isten magához segíti azt, aki erre törekszik, és megtisztítja bűnei következményeitől. Halálunk után mindannyiunkat hazavár, és jó Atyához híven visszafogadja a megtérő bűnöst, bármekkora büntetést követett is el.

(Nem akartam az írást források megjelölésével terhelni, de az állítások értelemszerűen bibliai helyeken, illetve a katolikus hittételeken alapulnak.)

Böszörményi Géza SP

Acquired Immune Deficiency Syndrome

December elseje az AIDS elleni világnap. Az Egészségügyi Világszervezet 1998-ban nyilvánította ezt a napot világnappá, hogy felhívja a figyelmet a halálos betegség elleni védekezés fontosságára és a nemzetközi összefogás szükségességére.

Ha továbbképzésen az AIDS-ről tartanak előadást, bevallom Nektek, megfordul a fejemben: minek kell nekem ennyi előadást hallgatnom az AIDS-ről? Engem nem érint. És egyébként is annyit tudok már róla, hogy az nekem elég. Le merem írni ezeket a kimondatlan gondolatokat, mert azt hiszem sokszor, sok dologról Ti is így vélekedtek. Valóban így van ez? Miről is van szó?

Miután meghallgatom az előadást, mindig megállapítom, mennyire hiányosak az ismereteim. Abba a tudatba se ringathatjuk magunkat, hogy nem érint bennünket, mert valamilyen szinten mindannyiunk életére van kihatással az AIDS.

A hetvenes években definiálták önálló betegségként. A betűszó jelentése: ismeretlen eredetű immunhiányos állapot. Kórokozója a HIV vírus. A betegség teljes kifejlődését 10-15 évvel megelőzheti a HIV vírussal való fertőződés. Ez alatt az idő alatt, bár betegségtünetek nincsenek, a fertőzés továbbadása folyik, ez elsősorban szexuális úton, de vérrel, vérkészítményekkel, anyatejjel is történhet. Az eltelt időszakban több mint 30 millió ember halt meg ebben, jelenleg több mint 33 millió HIV-fertőzött van, s 16 millió gyermek él olyan szülők nélkül, akik AIDS-ben haltak meg. (A számadat érzékeltetésére két kis példa: a II. világháborúban 60 millió, a spanyolnáthában 40 millió ember halt meg). A fertőzöttek 95%-a a harmadik világban, elsősorban Fekete-Afrikában él. Itt minden harmadik gyermek AIDS-es, az árvaság fő oka is ez a betegség. Védooltást nem tudtak még ellene kidolgozni. A HIV pozitív betegeket azonban gyógykezeltetni lehet. A kezeléssel el lehet érni, hogy a szervezetükben található vírusok száma olyan alacsony legyen, mellyel a fertőzés továbbadásának veszélye a minimálisra csökkenhet. Az ilyen kezelésben részesülő anya szülhet, hiszen az AIDS átvitelének esélye 1%-ra csökken a 30%-ról. Magyarországon évente öt kisbaba születik AIDS-es anyától, a kezelés tehát kiemelkedő jelentőségű. A fő probléma az, hogy a kezelés nagyon drága, ezért Afrikában nem is hozzáférhető. Ezen kívül a betegek egy része a társadalom periferiájára sodródott, deviáns magatartású egyén, akik nem megbízhatóan

szedik a gyógyszert. A gyógyszeres kezelés nemcsak a fertőzés továbbadását akadályozza meg nagy valószínűséggel, hanem az AIDS betegség sem alakul ki a gyógyszer szedése mellett.

Tudjátok-e azt, hogy Magyarországon kb 1800-2000 HIV pozitív beteget tartanak nyilván 1986 óta? 2008-ban 23 új fertőzést jelentettek be, és 4-en haltak meg. A bejelentett HIV esetek egyharmadát a 15-29 évesek között diagnosztizálták, az új HIV-fertőzöttek egyharmada nő volt. A fertőzöttek közel fele heteroszexuális, egyötöde homoszexuális kontaktus révén fertőződött. Az esetek egyharmadában intravénás kábítószer-használat volt a feltételezett fertőződési mód. Jelenleg a HIV terjedését Nyugat- és Közép-Európában a szexuális, Kelet-Európában döntően az intravénás kábítószer-használattal összefüggő kockázatos magatartás befolyásolja.

Egy beteg gyógykezelésének költsége 300 ezer és egymillió forint között mozog havonta. Magyarországon a gyógyszerkasszából kb. 2 milliárd forintot fordítanak évente a HIV betegek kezelésére. Miért kell kezelni? Mert ha nem kezelik őket, terjesztik a betegséget. Ha szedik a pirulákat, nem alakul ki járvány. Másra is lehetne költeni ezt a témát pénz, de nincs választásunk.

Mindig jobban megfogja az embert, ha konkrét adatokat hall. Csongrád megyében 31-en HIV-pozitívak. Jó, ha gondolunk arra is, hogy bár Magyarország a gyengén fertőzött országok közé tartozik, azonban tőlünk keletre, Romániában kb 15-20 ezer, Oroszországban (bevallottan) 2 millió a HIV fertőzöttek száma. Ők elsősorban intravénás droghasználóként fertőződtek, illetve Romániában rosszul sterilizált injekciós tűtől.

Meg kell érteni minél több embernek, hogy HIV-fertőzött bárki lehet, aki EGY állandó partnerrel többel él nemi életet és nem védekezik. Jó tehát, ha tudjuk mi is ez a sokat emlegetett betűszó: AIDS.

Hogyan terjed? A HIV fertőzés terjedhet tehát nemi úton, vérrel történő szennyeződéssel, és áttérjedhet az anyáról a magzatra is.

A vérrel történő szennyeződés történhet intravénás kábítószer-élvezők között közös tű használatával, vérátömlesztés vagy vérkészítményekkel történő kezelés során (ha az illető országban nem megfelelő a donorvér szűrése), előfordulhat nem kellően fertőtlenített tűvel történő sebzés során, beleértve az injekció adását, tetoválást és akupunktúrát is.

Hogyan nem terjed? A betegség viszont nem terjed kézfogással, átöleléssel, „száraz” csókkal (amikor a testnedvek nem érintkeznek), köhögéssel, tüsszentéssel, nem kell félni a fertőzéstől uszodában, fürdőkben, közös evőeszköz, közös WC, fürdőszoba vagy konyha használatkor. A betegség csak a T4-limfocitákban gazdag testnedvek - vér, nyál, ondó, hüvelyváladék-által terjed.

Hát ezekre gondolatok az AIDS világnapján!

Dr. Dénes Ilona
iskolaorvos
ilonadenes@hotmail.com

Roncsderbi

Befejeződött a 2011-es Országos Roncsderbi Bajnokság, más néven Ütközéses Autocross. A versenysorozatról tudni kell hogy a szándékos ütközés, egymás felborítása, lökdösése engedélyezett, természetesen itt is az nyer, aki leggyorsabban eléri a célt, a kockás zászlót.

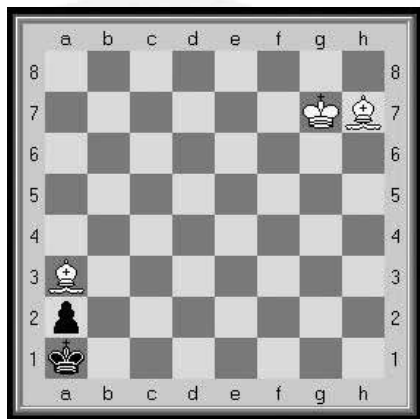
A 2011 bajnokság tavasztól – késő ősziig került lebonyolításra, 9 különböző verseny helyszínen ahol 3x10 körben mérik össze a versenyzők a vezetési tudásukat és autóikat. A versenyeken a közel 30 nevező, nem csak a szokásos földnyomvonalon, hanem az idén aszfalton is versenyezhetett a hírneves kakucsringi arénában.

Október végén tartották az évadzáró dijkiosztó ünnepséget Mórahalmon. A 2000 köbcentis kategóriában rengeteg technikai meghibásodással küzdő Fodor Martin, iskolánk 8.b osztályos tanulója, is dobogóra állhatott. A korengedménnyel résztvevő fiatal versenyző a felnőttek között, a bajnokság harmadik helyezését érte el Wolksvagen motoros versenyautójával. A jövő évi versenysorozat 2012 április végén indul újra.

SZEPRESS

SAKKFELADVÁNY

Világos indul és 9 lépésben fonalas mattot ad.

A megoldást a siposattila73@gmail.com címre küldjétek „novemberi sakkfeladvány” tartalommal. A helyes beküldők ajándékot nyerne!

Labdarúgó sikerek

DIÁKOLIMPIA VÁROSI DÖNTŐ FUTSAL VI.KORCSOPORT

Dugonics – Vedres 4 : 1
gl.: Velkey M.(2), Király Krisztián, Balla T.B.

Dugonics – Deák 2 : 0
gl.: Velkey M., Nagy I.

Dugonics – Fodor 7 : 3
gl.: Velkey M.(2), Nagy I., Laczkó Zs., Balla T.B., Király Kristóf, Szabó G.

Dugonics – Krúdy 3 : 1
gl.: Velkey M.(2), Király Kristóf

Végeredmény:

- I. Dugonics András Piarista Gimnázium
- II. Deák Ferenc Gimnázium
- III. SZKKVSI Krúdy Gyula Tagintézmény
- IV. SZSZKSZ Vedres István Tagintézmény
- V. Fodor József Élelmiszeripari Szakközépiskola

Játékosok: Balla Tibor Bence, Király Kristóf, Király Krisztián, Nagy István, Velkey Máté, Szabó Gergely, Markót Imre, Kosóczky Tibor (13.b); Nagy Máté, Szászi Bátor (12.a); Fazekas Zoltán, Laczkó Zsolt, Olgay György, Rác Kristóf, Szupera Gergő (11.a); Valaczka Lukács (10.a); Edző : Bereczky András

2011/2012. TANÉVI HANSÁGI KUPA KÖZÉPISKOLÁS FUTSAL LABDARÚGÓ TORNA

Csoportmérkőzések:

Dugonics – Gábor Dénes 4 : 4
gl.: Velkey M.(2), Király Kristóf, Balla T.B.

Dugonics – Hansági 15 : 0
gl.: Balla T.B.(5), Szupera G.(3), Király Kristóf, Nagy I.(2-2), Laczkó Zs., Fazekas Z., Velkey M.

Negyeddöntő:

Dugonics – Deák 3 : 2
gl.: Balla T.B.(2), Király Kristóf

Elődöntő:

Dugonics – Tömörkény 6 : 1
gl.: Balla T.B., Nagy I.(2-2), Velkey M., Király Krisztián

Döntő:

Dugonics – Gábor Dénes 3 : 1
gl.: Balla T.B.(2), Nagy I.

Végeredmény:

- I. Dugonics András Piarista Gimnázium
- II. Gábor Dénes
- III. Tömörkény István

Gólkirály: Balla Tibor Bence (12 gól)

Játékosok: Balla Tibor Bence, Király Kristóf, Király Krisztián, Nagy István, Velkey Máté (13.b); Szászi Bátor (12.a); Fazekas Zoltán, Laczkó Zsolt, Olgay György, Szupera Gergő (11.a); Edző: Bereczky András

I.BÓLYAI NEMZETKÖZI KUPA ZENTA (2011-10-28)

Szeged – Sárospatak 2 : 1
góllövők: Velkey M., Balla T.B.

Szeged – Temesvár : 2
gl.: Velkey M.(2), Balla T.B., Nagy I., Nagy M., Fazekas Z.

Szeged – Zenta 1 : 0
gl.: Nagy I.

Végeredmény:

- I. Szeged
- II. Zenta
- III. Sárospatak
- IV. Temesvár

Torna legjobb játékosa : Velkey Máté

Játékosok: Balla Tibor Bence, Király Kristóf, Kosóczky Tibor, Nagy István, Velkey Máté (13.b); Nagy Máté, Szászi Bátor (12.a); Fazekas Zoltán, Laczkó Zsolt, Olgay György, Szupera Gergő (11.a); Valaczka Lukács (10.a) Edző : Bereczky András, Technikai vezető : Zsova Tamás

Bereczky András

Köpések aranyból

Az áramerősség megmutatja, hogy az áram hány voltal működik

A feszültség megmutatja, hogy az áram hány amper feszültséggel működik

Ohm törvénye megmutatja, hogy mekkora a Volt és az Amper különbsége

Az áram erősség megmutatja, hogy mennyi a feszültség és a keresztmetszet különbsége

Két áramerősség között az a gyorsabb, amely ugyanakkora

Az elektromos áram lehet negatív vagy pozitív. Az áramerősség akkor semleges ha a testben egyenletesen oszlik el az áram egyenes irányban egyenletesen mozog

– Tanár úr, hány piarista iskola van Pesten?
– Egy.
– És az hol van? Vácon?

– Caesar átlépte a határfolyót...
– Mi a folyó neve?
– Nem tudom.
– Dehogynem! Hát ki találta fel a bűvös kockát?

– Rubik Ernő.
– Na, látod! Ha ráállsz a bűvös kocka feltalálójára, akkor hol állsz?
– A nyakán...

VII. Henrik kiátkozását egy tánccal koronázták meg, aminek a Canossa-tánc nevet adták...

A magyarok bevezették a színlelt visszavonulást, ennek értelmében a magyarok hátraarcot csináltak és elszaladtak...

Sorold föl a 7 magyar törzset!
Ond, Kond is van benne...

Hol található a magyar őshaza?
– A Skandináv- félszigeten
Milyen országok vannak egyáltalán a Skandináv-félszigeten?
– Skandinávia...

– Miért ábrázolják úgy a művészek Anonymust, hogy nem látjuk az arcát?
– Mert nagyon sokat írt a magyarokról...

Jeanne d' Arc Isten országát és hatalmát hirdette egyfajta „ügyis végünk” mámort töltött az egész francia hadseregbe...

(Rozsinszky-Böszörményi-Mészáros-Papp)

Enapon	Táncfajta	Keszthely lakója	Ruhátlan műalkotás	A természetes szám jele	Férfiárgyat megmunkál	Hivatal	Nyílás népszerűen
Megfejtés (1)	Zár						
Kabáló	Forma			Fűzet			
	Megfejtés (2)			Kevert falól			Foszfór
erial ATA (infor kifejezés)			Takami				
Iratai			Falat közepel				Kevert sápl
			Keresztűszúr				
Oxigén	Kén	Láthára támaszkodik				Újéjszakeresztűszúr	
Lejéteb	Eltéríték	Nyitott				Táltos	
		Audi típus					
Botív		gy pontlól egyer távolságra lévő pontok halmaza síkon		Kis Árpád			
Maguk				Ne csak nézz... is!			
				Igavonó állat			
	Morzsol				A sugár jele		Az idő jele
					A gyorsulás jele		Joule

Ebben a hónapban a patrocíniumhoz kapcsolódik a rejtvény megfejtése. A megoldásokat 2011. december 10-ig kérjük bedobni szerkesztőségi postaládánkba, vagy elektronikus levélcímünkre elküldeni: piarfutar@szepi.hu.

Előző havi megfejtésünk: „Aki nem mer kérdezni, az szégyell tanulni”. Pólót nyert Balogh Dénes 7. a osztályos tanuló. Gratulálunk!

Az időse férfiak szőrösebbek mint a gyermekek és az asszonyok. Van bajszok, szakálok és farkójok. Némellyek ezeket leborotválják, hogy az asszonyokhoz jobban hasonlítsanak. Mindezen szőr az időseknél szürke, fehér, ősz lesz.

(Vajda Péter: Nemzeti képes ábécze, olvasó és mulattató könyv, magyar szorgalmas fiúk és leányok számára. Pest, 1842)

V é g k é p (p)

Mézespálinka

karácsonyi ünnepi koncert

A Mester Tanoda Alapítvány és a Dugonics András Piarista Gimnázium Művészetoktatási Intézménye
tisztelttel meghívja Önt és szeretteit

2011. december 17-én, 19 órára

a Dugonics András Piarista Gimnázium templomába (6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14.)

Fellépők:

MENTÉS MÁSKÉNT TRIÓ

Fábrt Ivánovics Tünde: ének, ütők Fábrt Géza: boboz, ének Lipták Dániel: népi begedő, ének

a Mester Tanoda Népi Kamara műhelye
és tanulói produkciók

Finom mézes pálinkával várjuk!

K É P E S L A P

